

Uttanlandsferðir P. M. Dams og Thorstein Petersens.

Á fundnum hevur Thorstein bankastjóri Petersen hildið fram, at einasta úrslit P. M. Dams av Bretlandsferð síni var, at hann skuldi krevja Føroyingar at siga: »Manga tækk P. M. Dam!»

Hatta við: »Manga tækk» er sjálvandi bert ein glósa frá »Dagbláðnum».

Men hvat úrslit hevur Th. Petersen av síni árslongu Íslands—Ameriku—Bretlandsferð?

Eitt sløg av ovurdrýrum vørum! Tað er alt! Hvi?

Ti hann var ov stórur at samarbeiða við teim almennu stovnum, sum bæði Ísland, Bretland og Amerika ynskja, ja krevja samarbeiði við.

Men hvat var úrslitið hjá Dam av hansara Íslandsferð?

Tað var:

1) Føroyingar skuldu hava somu rættindi í Íslandi sum áður, ið hvussu var so leingi kríggið kom at vara.

2) Biligt hús og vistarhald til útróðarmenn, so nógvar, sum vildu fara til Íslands at rógva út tað árið — tessverri vórðu kríggsviðurskiptini so háttáð, at fiskimenn tað summaríð høttu sær ikki at fara til útróðrar í Íslandi.

Hvat var úrslitið hjá Dam av hansara Bretlandsferð?

Sum kunnugt var ferðin orsakað av steðgi av vørutilsørlu.

Úrslitið var:

1) Hópur av mjøli, sukri, kaffi og te varð sent upp beinan vegin.

2) Munandi økjan av teirri vørunegði, Bretar hava ætlað okkum.

Sambært tann bóking, ið greiðir frá hesum, lógu viðurskiptini soleiðis:

Bretska ætlan	Vit finga
Kraftfóður 60 tons	1180 tons
Mjølverur 2000 »	3000 »
Margarinoli. 300 »	400 »

o. s. fr.

2) Samband við størsta forrættingsvirki í Skottlandi, ið eigir $\frac{2}{3}$ av øllum mylnum í Skottlandi, mylnum í Kanada, teplantasjur á Ceylon o. s. fr., tilbøð til lands-handilin um at gerast limur av hesi veldugu forrættingssamtøku.

Sum limur vildi vøruhandilin við árslok fingið lut í ágóðanum, vanliga 4 % av keypinum frá felaginum. Lands-handilin handlar fyri milliónur. 4 % av milliónum er stórur peningur.

Henda forrættingssamtøka bjóðar vøruhandlinum bilagastu vøru, t. d. rugmjøl fyri £ 16 pr. tons. Hitt bilagasta tilbøðið frá øðrum var £ 22. Vit brúka 800 tons av rugmjøli, um árið.

Men hvat hendi so?

Grossistarnir og keypmannafelagið í Føroyum, vart av Th. Petersen og fólkaflakkinum, sendu telegram og síðani langt rit niður til ta bretska stjórnina, hvar ið teir mótmæltu, at P. M. Dam og Knud Petersen »samráddust við bretska ríkisstjórnina um vørutilsørluna.

Hvat er landasvik?

Hugsa sær, at hetta varð gjørt í hesum tíðum! Gjort meðan vørutrot var. Fylktir troðkaðu so grossistarnir á ta bretska stjórnina og finga íggjøgnum,

at bert teir, ið høvdu selt vørur til Føroyar í 1941, skuldu hava loyvi at selja Føroyingum vørur í framtíðini.

Soleiðis bar tað til, at lands-handilin ikki kundi sleppa til bilagastu vøru og handilssamband.

Sannuliga ikki nakað, ið fólkaflakksins stórmannslíð kann verða erpið av!

3) Samráðingar um skip til Føroyar bóru við sær, at P. M. Dam og Danbjørg reistu málið um frá almennari síðu at heita á tingið um at fáa skip til leigu ella keyps. Seinri kom Jens av Reyni stjóri við somu áheitan. Henda átroðkan víðari færð við stórum dugnaskapi av Jens av Reyni stjóra í samarbeiði við danska konsulatíð hevur fært til tilbøðið um teir 10 trolararnar.

4) Tjaldur var tikið uttan víður-gjald, tikið sum príci. Skipafelagið hevði veruliga tappt ta sak, ið tað hevði fært fyri at fáa ognarrættin aftur til skipið og at fáa leigu fyri skipið, fyri ta tíðina bretsar høvdu tað.

Dam tók sær so av málinum. Fekk samráðingar beinleiðis við bretska ríkisstjórnina. Fekk bretska stjórnina at lata sakamálið falla og at geva felaginum ognarrættin aftur, og stóra leigu frá fyrsta degi, skipið, varð tikið eins og ta tryggingsháð, ið felagið ikki hevði kunnað fingið og sum alt var strandað á.

5) Atstøðu til at koma á fund við allar umboðsmenn fyri organisasjonirnar hjá arbeidarunum í Bretlandi eins og at koma saman við øllum bretska javnaðarmanna parlamentliminum. Fekk navnframasta rithevdur í Bretlandi at skriva um Føroya krav, fekk hann til at intervjuja sjálfan føðiministarin Wulton viðvíkjandi vørutilsørlu til Føroyar, hevði fleiri samrøður við formannin fyri teirri nevnd, ið planleggur hvussu viðurskiptini skuldu skipast aftaná kríggið. Talaði á fundi og fekk taluna refereraði í bretska bláði. Talaði í radio fyri alheiminum um Føroyar. Henda tala stendur á enskum í bókinginum um Bretlandsferðina. Vit taka hana upp aftur her á føroyskum:

»Eg komi úr Føroyum.

Føroyar eru bara 200 miles frá Sjetlandi — Sjetlandi er ein partur av Bretlandi.

So vit eru grannar. Og vit eru brøður í lagnu.

Í Føroyum liva bara 27000 menniskju. Men vit eru eitt gott, sterkt og upplýst fólk.

Okkara forfedrar vóru fløttamenn frá meginlandinum.

Teir valdu heldur at rýma frá heim og forstjørð teirra enn at geva seg upp til hardræði.

Eg havi ikki stundir til í hesi stuttu røðu at greiða tykkum hetta skeiðið í fornsegu okkara. Tit hava ikki stundir at lýða á. Tit ynskja at hoyra hvussu vordid er í dag. Um dagin í dag vil eg røða.

Føroya fólk í dag elskar ikki

Motorar til sølu.

RUSTON DIESEL stasjonurur 17 hk.

AILS CRAIG Marine, 20—30 hk.

STABIL Marine, 10 hk, nakað brúktur.

KELVIN Marine, 13—15 hk, gamal, biligur.

Carl Johan Bech.

minni frælsi, er ikki minni avgjørt at lida alt fyri frælsi enn okkara forfedrar.

Frælsa, til at tala, frælsi til at hugsa, frælsi til at liva sitt familjuliv — tað eru hugsjónirnar.

Vit Føroyingar eru eitt fríðafólk. Vit Føroyingar eru eitt demokratiskt fólk.

Ja, ti í Føroyum hava vit eitt lögting, ið er yvir 1000 ára gamalt.

So tit siggja, at tykkara bardagi fyri demokrati er eisini okkara bardagi.

Eg veit tað, at fólkid í ti bretska samveldinum og í Ameriku berjast ikki bert fyri teirra egna sæk, men fyri alla mannaættina. Eg veit, at tit ikki bert stremba fyri sigri á vígvøllum, men eisini fyri eini verð við rættvís, hvar hin minnimenti og tað litla oyggjafólkið eisini kann liva í fríði.

Vit Føroyingar hava lidið nógv av teirri ringu skipan, ið hevur verið í verðini. Í vón og gleði fagna vit Føroyingar ti lyftinum frá teim sameindu tjóðunum um, at tá ið kríggid er vunnið, vilja allar tjóðir, øll menniskju fáa at-støður til eitt liv uttan trot og ótta. Til bretska samveldið, til Sovjetrusland, til sameindu státtirnar í Ameriku, til Kina, til øll sameindu fólkini sendi eg hesa heilsu frá eini útríð (forpost) av demokratinum — frá mínum storm-sveipta Føroya landi.

Vit, hin minsta tjóðin á norðaru hálvu, veita tykkum okkara hávirðing, okkara tækk, samkenslu og trúskap!

Vit taka lut í tykkara framtíðar lagnu. Vit hava eisini tykkara átruna, at rættvísissólin vil bróta íggjøgnum skýini og skapa eina lukkuliga verð fyri allar tjóðir — stórar og smáar!

TÍÐINDABRÆV

Valkrav og valfelag. — Hin stóri byggingurin hjá P/f. J. A. Godtfred" í Vági.

Vágur, 10. april 1943.

Eins og adraðaðni á Føroyalandi hevur ein listi við valkravi farid um bygðina her. Úrslitið skuldi vera frálíka gott fyri teir, sum krevja val. Meir enn 40 % av øllum veljarum í valdøminum sigast at hava kravt val í summar. Táid vit vita, at í valdømi okkara eru o. u. 800 veljara, og at »Fólkaflakkurin» seinasta lögtingsval fekk 67-stemmur, so má hetta sigast at vera ein ófor framgongd, t. v. s., um øll, sum hava skrivað á listan eru fólkaflakksveljarar.

Eggjadur av hesum góða úrsliti, bjóðaðu fólkaflakksmenn nú ein dagin til fundar fyri at stovna eitt fólkaflakksvalfelag. Úrslitið av hesum fundi skuldi

ikki vera nakad serligt. Tað komu ikki 40 veljarar til fundar, og o. u. helvtina av teimum rýmdi av fundinum, táid tað kom til tað, at teir skuldu skriva seg sum limir í valfelagið.

Eitt tíðindabrev úr Vági, sum 19. februar í ár stóð í »Dagbláðnum», endaði við hesum orðum: »P/f. J. A. Godtfred» hevur í vetur stoypt upp ein stóran bygging, sum nú er lidugur.

Tað er ein undarligur tíðindamaður, »Dagbláðið» hevur í Vági. Hvi ber hann ósonn tíðindi út um landið? P/f. J. A. Godtfred» hevur ongan stóran bygging stoypt upp í vetur. Nevnda partafelag hevur í vetur stoypt eina grund sum »ein byggingur óivad er ætlaður at standa á, men enn er eingin byggingur komin á hana, og nú hevur arbeidd staðid stilt leingi.

Mangur mundi ivaleyst vænta, at tíðindamaðurin ella partafelagið sjálvt for at rætta hesi ósonn tíðindi, men enn hevur einki sæst til tað.

»Dagbláðið» ber nógv tíðindi út um landið. Eg dugi ikki á at skyna, hvussu alitandi tey eru, — men tað er at ynskja eftir, at tey eru meira alitandi enn tíðindini um hin stóra byggingin hjá P/f. J. A. Godtfred» í Vági.

Tíðindamaður.

„Føroyar í dag“ verður hildið fram í næsta blaði.

AÐALFUNDUR

P/f Skipafelagið Føroyar heldur árs-afalfund hósadagin 27. mai 1943 kl. 8/1/2 s. p. í Havnar Klubba við hesi

dagsskrá:

- 1) Frásagn nevndarinnar um virki í ti farna árinum.
- 2) Framlaga av granskoðaðum roknskapi og figgarstandi.
- 3) Val av 7 nevndarlimum.
- 4) Val av 2 granskoðarum og 1 tiltaksmanni.
- 5) Ymist.

Atgongumerki, mugu heintast á skrivstovu felagsins aðrenn 27. mai kl. 5 s. p.

Nevndin.

Vaskigrýta

við ovni biliga til sølu.

Carl Johan Bech.

Tandlæge Kaaber

træffes atter personlig paa Klinken i Tinganes i Begyndelsen af Maj.

ØU eiga at brúka

Føroyska hondsápu frá fabrik OKKARA